

značilno pesem avtorja (ne glede na generacijo, témo ali stil), ki je z izbrano pesmijo ali zbirko, iz katere je pesem izbrana, doživel nesporno priznanje kritike in bravcev. Hkrati smo avtorje te naše male pesniške antologije naprosili, naj bi svoje izbore, čeprav na kratko, kolikor mogoče tehtno utemeljili, s čimer bi se takšna pesniška panorama razširila v malo anketo tudi o poteh in iskanjih sodobne evropske poezije našega časa.

Povsem razumljivo, da v ta izbor nismo mogli zajeti vseh evropskih narodov, prepričani pa smo, da smo se že tudi z navzočnostjo v naši reviji pesnikov in kritikov iz Anglije, Avstrije, Češkoslovaške, Francije, Italije, Nemčije, Madžarske, Romunije in Švedske približali namenu in smislu tako zastavljene ankete. Poleg podobe, ki jo že same po sebi kažejo izbrane pesmi, pomenijo tudi kratke spremne besede k njim zanimiv, čeprav priložnosten pregled nekaterih osrednjih tém, idej, vrednot in uspehov današnje evropske poezije. Ob teh spremnih besedah tujih kritikov in izbranih pesmih tujih pesnikov, naših sodobnikov, je kajpak mogoča tudi primerjava s hotenji, potmi in rezultati sodobne slovenske poezije, ki marsikdaj črpa svoj navdih iz podobnih duhovnih in zgodovinskih tal in se giblje v zelo podobnem ozračju.

Predvsem pa želi biti anketa naslovu ustrezna, kritična informacija.

#### FRANTIŠEK HRUBIN, Češkoslovaška

Za češkega pesnika *Františka Hrubína* (roj. 1910) je značilno iskanje. Idejno, pa tudi izrazno. V zvezi s to oznako je tudi dejstvo, da je Hrubín poznan ne samo kot pesnik, temveč tudi kot dramatik, prozaist in avtor knjig za otroke; veliko je prav tako prevedel iz svetovne poezije. Sicer pa odseva celotno njegovo delo nemir in tesnobo, značilno za usodo Hrubínove rojstne dežele v tridesetih letih, pozneje pa spet drugačen nemir in tesnobo narodne skupnosti. Veliko upov, toda še več razočaranj, zato ni čudno, če se v zadnjem času njegovo iskanje bolj in bolj osredotoča na edine trdnosti tega življenja: na podeželski dom, iz katerega je izšel, na umrlo mater, na doživetja iz mladih let. O tem prepričljivo govori npr. pesniška skladba *Romanca za krilni rog* (Romance pro křídlovku), kakor tudi knjiga vtisov otroštva *Pri mizi* (U stolu) ter pesniška proza *Zlata reneta*. Tudi najnovejša Hrubínova knjiga pesmi *Črna danica* (Černá denice, 1968) pomeni vrnitev v posazavsko vas Lešany, kjer je pesnik preživel otroštvo. Iz te knjige smo tudi vzeli pričujočo pesem.

František Benhart

#### NEKDO JE PONOČI POTRKAL NA DVERI

František Hrubin

Nekdo je ponoči potrkal na dveri  
lešanske bajte.

V grlu mi je zastalo srce.

Vstal sem in se po prstih odplazil po izbi,  
nekaj me je svarilo: Ne hodi!  
a nekaj vleklo, nisem se mogel upirati,  
medtem sem kjerkoli rasel,  
medtem se kjerkoli potepal in ljubil  
medtem kjerkoli srečno sanjaril,  
obenem pa se počasi pomikal po izbi  
in na vežne dveri je ves čas nekdo trkal,  
medtem sem kjerkoli živel med ljudmi,  
jim zaupal, se pustil varati,  
jih varal in varal tudi sebe,  
tisti nekdo pa ni in ni hotel trkati  
in jaz sem se počasi pomikal po izbi in k veži  
in zadrževal dih,  
medtem so bile kjerkoli revolucije in dve veliki vojni  
in majhnih vojn ni da bi jih preštel,  
medtem sem hodil na pogrebe,  
medtem se oženil in imel otroke,  
toda obenem sem se pomikal po izbi in k veži,  
štiriinpetdeset let  
in iz globokega vodnjaka žalosti klical Boga,  
in nema tema se je usipala brez prestanka kot prst z groba,  
klical sem ljubezen,  
toda njene pomladi so bile vselej drugod,  
klical sem poezijo,  
toda ta ničevost celo z izzvenelim odmevom ni segala do sem,  
klical sem ženo,  
moje klicanje je kjerkoli šlo mimo njenih ušes,  
na poti po izbi in k veži mi niso privoščili družice,  
klical prijatelje,  
toda zdaj ti je zvest samo strah.

Niti enkrat nisem poklical tebe,  
še le v trenutku, ko sem sprožil roko,  
da bi odrinil zapah,  
sem te v najhujši stiski poklical,  
prožil sem roko k železnemu zapahu,  
počasi, dolgo,  
medtem sem se kjerkoli postaral za eno leto,  
medtem si ti kjerkoli umrla,  
počasi sem stegoval roko k železnemu zapahu,  
z njega mi je v prste preskočil hlad  
in zdaj sem te v smrtni stiski poklical.  
Mama!  
Mama, nekdo trka!

Počasi sem stegoval roko k železnemu zapahu,  
dotaknil se ga, se ga krčevito oklenil in tisti zunaj je čutil,  
da sva si blizu,  
da je med nama samo še za dva prsta lesa  
in je nehal trkati,  
moja roka in zapah sta bila en sam kos ledu.  
Mama!  
Mama, saj se mi ni treba bati?

Počasi sem odrival zapah,  
dolgo, po cele mesece,  
medtem sem kjerkoli bil rad na svetu,  
medtem sem si kjerkoli privoščil vsakdanje težave,  
a hkrati na dverih odrinil zapah  
in v špranji med podbojem in vrati  
zagledal na pragu tebe,  
mama,  
orjaško, negibno.

Trdno sem zaloputnil in zapahnil dveri,  
srce mi je skočilo iz prsi in me preraslo,  
napoti sem mu bil, majhen trepetajoč tujek strahu,  
toda odslej bom noč in dan ob teh dverih  
in medtem se bom kjerkoli opajal z občutkom,  
da sem še, da sem,  
dan in noč bom ob teh dverih,  
v prstih bom čutil hlad železnega zapaha,  
ki pronica prav do srca  
in z dlanjo druge roke tiščal les,  
za katerim orjaška, negibna,  
čakaš ti,

ti, ki si se pod izviri studencev prigrebla do tega praga.  
In nekoč bom odprl  
in pustil odprto na stežaj.

Prevedel Ivan Minatti

## KARL KROLOW, Nemčija

*Karl Krolow* je star štiriinpetdeset let, po rodu iz severne Nemčije. Dolgo je živel v Göttingenu, od leta 1956 pa v Darmstadt. Je najprezentativnejši lirik povojnega časa. Začel je kot pesnik narave, bil je, kot Peter Hunhel in Günter Eich, učenec Wilhelma Lehmana. Potem je pod vplivom Francozov in Špancev obrnil tej šoli hrbet. Krolow je prevajal Apollinaira,